

za to posvari, kakor se je to zgodilo v velikovškem okraju. Vse dosedanje obnavne kulturne avtonomije kažejo, da hoče večina sedanji način pouka ohraniti za večino slovenskih otrok, da, celo poslabšati ga, samo da se pospešuje raznarodovanje.»

Spričo tega stanja koroških Slovencev vprašamo: Zakaj niso nemški poslanci in nemški manjšinski politiki v naši državi vzeli načrt in ustrojstvo dvojezičnih šol na Koroškem za vzor in podlago svojemu predlogu o ureditvi nemškega manjšinskega šolstva v naši državi? Zakaj gredo po vzorce tako daleč kakor je Angleška in Letonška? Zakaj se ne ustavijo pri Nemcih na Koroškem s vprašanjem: »Ljubi nemški bratci, kakšne pravice pa vi

dajete Slovincem na Koroškem? Kako ste vi uredili slovensko manjšinsko šolstvo na Koroškem?« Nemci v naši državi tega ne storijo, ker jim je prav dobro znano, da koroški Slovenci nimajo niti ene slovenske šole ter da so vse šole med Slovenci najkrutejše pomenčevalnice.

Česar pa nočejo storiti naši Nemci, to moramo storiti mi: šole med koroškimi Slovenci jim bomo vedno držali pred oči. Ali Nemci te šole odobravajo — potem nimajo pravice, da bi kaj drugega za sebe zahtevali v naši državi. Ali pa jih ne odobravajo — potem je nemška dolžnost, da se šolstvo koroških Slovencev preustroji v smislu nemških zahtev v naši državi!

RAZGOVORI

»Srečno novo leto!«, so si voščili naši znanci med seboj in si podajali roke. »Bog ga daj!«

»Pa moramo novo leto začeti v znamenju vladine krize; je to slab začetek«, je prvi pripomnil župan.

»To je dobro«, je dejal šaljivec. »Bomo vsaj preje na vrsto prišli. So nekateri, ki mislijo, da moramo v naši državi imeti toliko vladnih izprememb, da bomo počasi in po vrsti — vsi ministri!«

»Je res to malo čudno«, je prevzel besedo gospodar. »Ze štiriindvajseta vladna kriza tekem 10 let. Dve in pol na eno leto. V tem moramo pa videti tudi vzrok našega gospodarskega propadanja. Je že res, da se takoj ne da vse urediti, toda te večne izpremembe so pa že malo preveč!«

»Ko jih obsojamo, moramo pa tudi vedeti, kdo je bil kriv teh večnih kriz«, je poudaril župan.

»Bile so vlade, ki so bile same krive. Slabo so delale, slabo gospodarile, in prav je bilo, da so šle. Dosedanja poslednja vlada pod dr. Korošcem pa je bila vlada, ki je dobro delala, ki je tudi dobro gospodarila. Pod nobeno drugo vlado ni bilo toliko zakonov sprejetih kot pod Koroščevo vlado. Pod nobeno drugo vlado se ni uredilo davčno vprašanje, kakor pod Koroščevo vlado. Pod nobeno drugo vlado ni vladala taka zakonitost v državni upravi kot pod Koroščevo vlado. Zakaj tedaj nova vlada? Kdo jo hoče? Noče je narod, noče je kralj, hočejo je samo tisti, ki jim ni bilo in jim ne bo nikdar za red in zakonitost v državi. Tem zlim duhovom naše države je nasedel tudi Davidovič, ne prvič in ne — zadnjič. On dela težkoče vsaki mesec enkrat najmanj.«

»Pa če mu ni, pa naj gre iz vlade in mirna Bosna«, je dejal župan tako — energično, kakor se spodobi županu.

»Dolgo je savičeval, nagajal, ali iz vlade dolgo ni hotel. Če sam stopi iz vlade, tedaj nosi sam tudi odgovornost za krizo, to on ve. Tega bi se pa rad sprostil, pa se ne bo ne pred nami in ne pred zgodovino! On je s svoje čudno politike mnogo škodil mirnemu razvoju države.«

»Prijatelj!«, je dejal kmet, ki je večkrat šel na Hrvaško in je poznal razmere, »jaz pa mislim, da je to zelo dobro, če Davidovič gre iz vlade. Saj sedaj ni prostora za radičevce in ti bi že radi prišli v vlado. Nje ovira Pribičević, ki se ga pa že obirajo tako kot berač uši meče od sebe; na drugi strani pa so videli oviro tudi v tem, ker so bili vsi Srbi na vladi. Če je Davidovič v opoziciji, potem se radičevci pobotajo z radikali; ker brez radikalov ni vlade.«

»Kaj pa kaj o našem Korošču pravijo Hrvatje?« je povprašal župan.

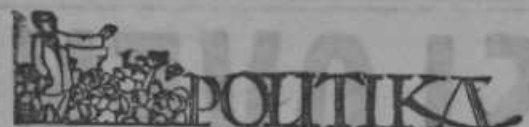
»To je zelo zanimivo. Na zunaj ga napadajo. Morajo. Politika je boj in dr. Korošec je na najvišji točki, zato namerjajo nanj svoje papirnate in jezične strele. Kadar pa so sami med seboj, tedaj pa tudi Hrvatje hvalijo Boga, da je dr. Korošec vodil državo v tako kritičnih časih, da je obvaroval ravno hrvaški narod pred velikimi nesrečami, ki so že takorekoč visele nad njim. In kadar pride čas, bodo Hrvatje to tudi javno priznali.«

Ker je v tem vstopil načelnik krajevne organizacije SLS, ga je šaljivec brž podražil: »Veš, kaj je novega?« — »Kaj neki?« — »Volitve bodo!« — »Kaj, volitve? Potem pa hitro na delo! Najprej občni zbor krajevne organizacije! Zda januarja brž popraviti imenike, potem še poagitarati za časopisje, in potem, če pridejo volitve, pa naj pridejo!«

Župan ga je pomiril: »O volitvah jaz še nič ne vem, toda občni zbor in poprava volilnih imenikov pa naj se le redno in z vso skrbjo izvrši, da pozneje ne bo popravkov, reklamacije so res sitna reč!«

Šaljivec se je poslovil in končal razgovor: »Reklama, pa reklamacije, pa vseh teh čudnih tujk je toliko, da bo nazadnje ostala še samo edina slovenska beseda: Serbus! Pa še drugič kaj več!«

Srečno in veselo Novo leto želi vsem somišljenikom SLS, zlasti odbornikom in delegatom ter zaupnikom, kakor tudi drugim funkcionarjem krajevnih in okrajnih organizacij SLS — tajništvo SLS v Mariboru.

V NAŠI DRŽAVI.

Odstop dr. Koroščeve vlade. Vlada dr. Korošca je dala ostavko v nedeljo, 30. decembra. Ostavka ni prišla nepričakovano, marveč se je že dalje časa o njej govorilo ter pisalo. Vzrok za odstrop celokupne vlade je dal voditelj demokratske stranke Ljuba Davidovič. Stavil je takšne zahteve, da jih druge stranke niso mogle sprejeti v celem obsegu. Pri tem je Davidovič nastopal samostalno, da svojega poslaniškega kluba, ki mu načeluje, niti ni vprašal za mnenje. Na seji kluba, kjer naj bi se razpravljalo o nadaljnem obstanku demokratske stranke v vladi ali o njenem izstopu, je govoril samo Davidovič, — druga mnenja pa niso niti prišla do izraza. Vsled tega se pojavljajo vesti, da so bile Davidovičeve zahteve vladi samo politična igra pred kulisami, za kulisami pa so se pletle zveze med Davidovičem in Pribičevićem. Razvoj krize bo dokazal, ali so te vesti v skladu z resnico. O poteku krize je nemogoče vnaprej dajati izjave ker se razgovori na kraljevskem dvoru še niso začeli. Možnost je dvojna: prva je ta, da se pozovejo na dvor samo voditelji strank, ki delujejo v parlamentu, druga pa je ta, da bi se razgovori tudi raztegnili na voditelje kmetske demokracije (samostalne demokratske stranke in Radičevcev). V tem slučaju bi kriza vlade trajala dalje, ker bi se skušalo napraviti sporazum s kmetsko-demokratsko koalicijo. Ako bi se to za zdaj pokazalo kot nemogoče, se pričakuje povratek četverne vladine koalicije, ali pa, ako bi Davidovič vztrajal na opozicionalnem stališču, vlada trojne koalicije: radikalov, SLS in bosansko-hercegovskih muslimanov. Prva naloga bodoče vlade bo parlamentarno sprejetje drž. proračuna. Potem bi prišle na vrsto še druge važne zadeve politične in gospodarske prirode. Ako pa bi se med tem posrečilo, da se napravi vsaj nekaj sporazum s kmetsko-demokratsko koalicijo, bi prišlo do večjih sprememb v notranji ureditvi države.

*

V DRUGIH DRŽAVAH.

Francija. Razmerje med francosko vlado in Cerkvijo se vedno zboljšuje. Francoski zunanji minister Briand zahteva, da se naj dovolijo na Francoskem verske kongregacije. Katoliški misijonarji namreč prispevajo v odlični meri k temu, da se širi vpliv Francije in francoskega jezika v inozemstvu. Notranji minister Tardieu je nastopil za vrnitev cerkvenih posestev. Ravno kar omenjena predloga bosta sprejeta v finančni zakon.

Rusija ima pred celim svetom zelo mučno afero. Brat ljudskega komisarja Litvinova je osumljen, da je ponarejal menice. Ta človek je sedaj objavljal v nekem pariškem listu črno na bellem, da je nepošteno postopanje z menicami v navadi pri sovjetskih oblastih. Cela vrsta ruskih državnih trgo-